

prima instanță: N. Mazur

instanța de apel: A. Minciuna, A. Nogai și V. Pruteanu

instanța de recurs: S. Novac, V. Clevadi, T. Vieru

Î N C H E I E R E

16 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Galina Stratulat, Svetlana Novac și Tatiana Vieru

examinând cererea de revizuire depusă de către Feodora Drușcă,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Drușcă împotriva Victoriei Hurmuzache (Drușcă), Evghenia Țurcan, Fiodor Țurcan și Olga Lupan cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare, contractelor de donație și procurii și cererea reconvențională depusă de Evghenia Țurcan împotriva lui Adrian Drușcă cu privire la încasarea datoriilor pentru serviciile comunale, evacuarea din imobil și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de recurs înaintată de către Adrian Drușcă,

c o n s t a t ă :

La 05 august 2009, Adrian Drușcă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Hurmuzache (Drușcă), Evghenia Țurcan, Fiodor Țurcan și Olga Lupan cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare, și contractelor de donație.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 11 iulie 2002 a încheiat căsătoria cu Victoria Lupan. După încheierea căsătoriei pârâta și-a perfectat documentele pe familia Drușcă.

Susține reclamantul că în timpul căsătoriei la 04 aprilie 2003 împreună cu soția, Victoria Drușcă, au procurat apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57 mun. Chișinău. Peste un an, la 22 iulie 2004, au procurat împreună 2/5 cote-părți din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, or. Codru, mun. Chișinău.

Invocă reclamantul că în primăvara anului 2004 a suferit o traumă în urma căreia a devenit invalid de gradul doi. După aceasta deseori era la tratament în staționar, ambulatoriu, la reabilitare, a primit mai multe cursuri de tratament. Cu gospodăria se ocupa mai mult Victoria Drușcă. Ulterior, din cauza bolii sale și a gradului de invaliditate, relațiile de familie dintre el și soția sa s-au înrăutățit.

La 04 mai 2007 căsătoria încheiată între Adrian Drușcă și Victoria Drușcă a fost desfăcută.

Menționează reclamantul că Victoria Drușcă înainte de desfacerea căsătoriei i-a declarat că 2/5 cote-părți din apartamentul 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codrul, municipiul Chișinău îi rămân lui, iar apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57 municipiul Chișinău îi rămâne ei. Suplimentar, pârâta îi va da diferența în bani de la costul celor două apartamente.

Reclamantul a indicat că locuiește în spațiul locativ de 2/5 cote-părți al apartamentului 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, municipiul Chișinău, iar pârâta în apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57, municipiul Chișinău.

În martie-aprilie 2008 reclamantul a aflat că Victoria Drușcă în timpul căsătoriei, la 08 septembrie 2006 a vândut mătușii sale, Evghenia Țurcan prin intermediul lui Andrei Țurcan, 2/5 cote-părți din apartamentul 70, din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, municipiul Chișinău, care le aparținea cu drept de proprietate. La 11 decembrie 2007 pârâta a donat mamei sale Olga Lupan apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57 municipiul Chișinău.

Adrian Drușcă susține că Victoria Drușcă a înstrăinat 2/5 cote-părți din apartamentul 70 din str. Costiujeni 12/5 orașul Codru municipiul Chișinău în baza procurii nr. 4296 din 01 septembrie 2006 eliberate ei de către reclamant.

Conform contractului de vânzare-cumpărare din 17 noiembrie 2006, Adrian Drușcă i-a donat Victoriei Drușcă 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57 mun. Chișinău, iar ulterior pârâta a donat întreg apartamentul mamei sale.

Reclamantul a indicat că nu-și amintește să fi semnat soției procura cu drept de înstrăinare și nici să fie donată partea sa din apartament Victoriei Drușcă.

Consideră reclamantul că Victoria Drușcă s-a folosit de faptul că el era sub influența medicamentelor și nu-și dădea seama de acțiunile sale. Susține că posibil pârâta l-a dus la notar și a semnat documentele enunțate.

Cere, Adrian Drușcă, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 670 din 08 septembrie 2006 a 2/5 cote-părți din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5 orașul Codru, mun. Chișinău, recunoașterea nulității contractului de donație nr. 848 din 17 noiembrie 2006 încheiat între Adrian Drușcă și Victoria Drușcă privind donarea a 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57, mun. Chișinău și recunoașterea nulității contractului de donație nr. 788 din 11 decembrie 2007 încheiat între Victoria Drușcă și Lupan Olga privind donarea apartamentului nr. 55 din str. Korolenko 57, municipiul Chișinău.

La 06 august 2009, Evghenia Țurcan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Drușcă cu privire la încasarea datoriilor pentru serviciile comunale, evacuarea din imobil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Evghenia Țurcan a indicat că prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 670 din 08 septembrie 2006, a procurat de la Adrian Drușcă 2/5 cote-părți din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, mun. Chișinău. După procurarea apartamentului menționat, Adrian Drușcă a rugat-o ca să-i permit să locuiască în continuare în apartament timp de 1 an până când își va procura alt imobil, obligându-se totodată să achite serviciile comunale.

Susține, Evghenia Țurcan, că din luna octombrie 2007 s-a adresat de nenumărate ori către Adrian Drușcă ca să elibereze apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, mun. Chișinău.

Conform adeverinței din 12 iunie 2009 eliberată de Asociația Proprietarilor de Locuințe Private nr. 50/320, datoria la serviciile comunale constituie 3399, 15 lei.

Cere, Evghenia Țurcan, încasarea din contul lui Adrian Drușcă în beneficul său a datoriei pentru serviciilor comunale în sumă de 3399,15 lei, evacuarea pârâtului din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei.

La 12 ianuarie 2010, Adrian Drușcă a depus cerere de modificare a cerințelor, solicitând recunoașterea nulității procurii nr. 4296 din 01 septembrie 2006, eliberată Victoriei Drușcă, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 670 din 08 septembrie 2006 a 2/5 cote-părți din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, mun. Chișinău, recunoașterea nulității contractului de donație nr. 848 din 17 noiembrie 2006 încheiat între Adrian Drușcă și Victoria Drușcă privind donarea a 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57, mun. Chișinău și recunoașterea nulității contractului de donație nr. 788 din 11 decembrie 2007, încheiat între Victoria Drușcă și Lupan Olga, privind donarea apartamentului nr. 55, din str. Korolenko 57, municipiul Chișinău (f.d. 59-60, Vol. I).

La 08 mai 2012, Evghenia Țurcan a depus cerere de completare a cerințelor, solicitând încasarea din contul lui Adrian Drușcă în beneficul său a datoriei pentru serviciile comunale în sumă de 5011,21 lei, compensația pentru prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și taxa de stat în sumă de 150 lei (f.d. 6, Vol. II).

La 30 mai 2012, Adrian Drușcă prin intermediul avocatului său Valentin Guțu a depus cerere, solicitând recunoașterea nulității procurii nr. 4296 din 01 septembrie 2006 eliberată Victoriei Drușcă, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 670 din 08 septembrie 2006 a 2/5 cote-părți din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, mun. Chișinău, recunoașterea nulității contractului de donație nr. 848 din 17 noiembrie 2006, încheiat între Adrian Drușcă și Victoria Drușcă privind donarea a 1/2 cotă-parte din apartamentul nr. 55 din str. Korolenko 57, mun. Chișinău și recunoașterea nulității contractului de donație nr. 788 din 11 decembrie 2007 încheiat între Victoria Drușcă și Lupan Olga privind donarea apartamentului nr. 55 din str. Korolenko 57, municipiul Chișinău și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 2000 lei (f.d. 25-26, Vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 19 iunie 2012, acțiunea inițială depusă de Adrian Drușcă a fost respinsă ca neîntemeiată. Acțiunea

depusă de Evghenia Țurcan a fost admisă parțial, fiind dispusă evacuarea lui Adrian Drușcă din apartamentul nr. 70 din str. Costiujeni 12/5, orașul Codru, mun. Chișinău, fără acordarea altui spațiu locativ. A fost respinsă acțiunea depusă de Evghenia Țurcan în partea încasării datoriei pentru serviciile comunale și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2012, a fost respins apelul declarat de Adrian Drușcă cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 19 iunie 2012.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013, recursul depus de Adrian Drușcă a fost declarat inadmisibil.

La 20 august 2013, Feodora Drușcă a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, a deciziei instanței de apel, precum și a încheierii Curții Supreme de Justiție, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii, revizuenta a indicat că imediat după depunerea recursului de către fiul său, Adrian Drușcă, ultimul a decedat. Feodora Drușcă, mama recurentului decedat, nu a cunoscut faptul că Adrian Drușcă a contestat decizia instanței de apel.

Consideră, revizuenta, că instanța de recurs s-a pronunțat asupra drepturilor unei persoane neîmplicate în proces.

De asemenea, a mai indicat că încheierea instanței de recurs din 10 aprilie 2013 urmează a fi retractată în temeiul art. 449 lit. b) și c) CPC, reieșind din raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 370 din 12 iulie 2010. Potrivit raportului indicat, s-a constatat că Adrian Drușcă între 01 septembrie 2006 și 17 noiembrie 2006 nu putea acționa cu discernământ, făcând dovada lipsei intenției acestuia la producerea efectelor juridice a actelor încheiate.

Menționează revizuenta că existența raportului dat pe numele lui Adrian Drușcă este un element semnificativ la adoptarea unei noi decizii.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin.(3) Codul de procedură civilă care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coraborînd prevederile art. 452 alin.(1) Codul de procedură civilă cu art.444 același Cod, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții

diferite privitor la citarea și participarea părților, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților potrivit regulilor de examinare a recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC al RM cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

În susținerea cererii de revizuire, revizuenta a indicat drept temei art. 449 lit. b) și c) CPC.

La caz, revizuenta a anexat la cererea de revizuire următoarele acte, drept temei de revizuire: copia certificatului de deces a lui Adrian Drușcă și copia certificatului de calitate de moștenitor.

Referitor la cele anexate de către parte la cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că respectivele acte nu sunt relevante pentru a declara revizuire în baza art. 449 CPC.

În această ordine de idei, nu poate fi reținută alegația revizuintei referitor la faptul că instanța de recurs prin încheierea din 10 aprilie 2013 s-a pronunțat asupra drepturilor unei persoane neîmplicate în proces.

În susținerea celor menționate, Colegiul precizează că, în conformitate cu art. 444 CPC, participanții la proces nu sunt înștiințați referitor la examinarea recursului. În această ordine de idei, recursul depus de către fiul revizuintei urma a fi examinat independent de faptul dacă Feodora Drușcă a cunoscut sau nu despre depunerea recursului.

Mai mult decât atât, pentru a fi recunoscută ca subiect al raportului litigios, Feodora Drușcă trebuia să prezinte probe în acest sens la moment examinării recursului.

Potrivit materialelor dosarului, Adrian Drușcă a depus recurs la 10 decembrie 2012, decedând la 30 decembrie 2012. Astfel, până la momentul pronunțării încheierii contestate, Feodora Drușcă, obținând calitatea de moștenitor la 24 ianuarie 2013, nu a contestat decizia instanței de apel din 05 decembrie 2012.

Ce ține de mențiunea revizuintei în cererea depusă referitor la raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 370 din 12 iulie 2010, prin care s-a constatat că Adrian Drușcă între 01 septembrie 2006 și 17 noiembrie 2006, nu putea acționa cu discernământ, Colegiul remarcă faptul că respectivul raport nu constituie probă care nu a fost și nu a putut fi cunoscut revizuintei în temeiul art. 449 CPC.

Suplimentar, instanța de judecată menționează că această probă a fost analizată și apreciată de-a lungul examinării pricinii.

În opinia instanței de judecată, dispozițiile legale invocate de revizuentă nu se referă la temeiurile de revizuire. Cu atât mai mult, cele invocate nu pot determina casarea încheierii contestate.

Or, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești independentă și imparțială, garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în Preambulul Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră incompatibilă cu principiul securității juridice (cauza „Sfinx-Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (res judecata).

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a).

Totodată, este inadmisibilă repunerea în discuție a unor probleme de fond, a unor fapte sau împrejurări care au fost discutate de instanță cu ocazia rezolvării litigiului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Feodora Drușcă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Feodora Drușcă împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Drușcă împotriva Victoriei Hurmuzache (Drușcă), Evghenia Țurcan, Fiodor Țurcan și Olga Lupan cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare, contractelor de donație și procurii și cererea reconvențională depusă de Evghenia Țurcan

împotriva lui Adrian Drușcă cu privire la încasarea datoriilor pentru serviciile comunale, evacuarea din imobil și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru